

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДІЛОВА УКРАЇНСЬКА МОВА

Галузь знань	12 Інформаційні технології
Шифр та назва спеціальності	126 Інформаційні системи та технології
Назва освітньо-професійної програми	Інформаційні системи в економіці та бізнесі
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Лінгводидактики та іноземних мов
Статус навчальної дисципліни	ОК-1 ОПП «Інформаційні системи в економіці та бізнесі»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Московчук Наталя Миколаївна
moskovchuknata85@gmail.com

Кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри лінгводидактики та іноземних мов

Рабецька Надія Леонідівна
<mailto:nadezhdarabetskaya75@gmail.com>

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
лінгводидактики та іноземних мов

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Програма вивчення обов'язкового компоненту «Ділова українська мова» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 126 Інформаційні системи та технології рія. Курс «Ділова українська мова» призначений для формування усвідомлення системи української мови і розкриття особливостей її функціонування в межах професійного спілкування; формування у здобувачів вищої освіти

	національно-мовної особистості на основі професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій (лінгвістичних, соціолінгвістичних і прагматичних) для забезпечення ефективного спілкування у професійному середовищі.
Мета дисципліни	– формування комунікативної компетентності студентів; – набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; – вироблення навичок оптимальної мовленнєвої поведінки у професійній царині: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики й термінології фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК-19. Здатність здійснювати професійну комунікацію державною й іноземною мовами.
Результати навчання	ПРН 19. Застосовувати у професійній комунікації державну й іноземні мови та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 4 кредити ЄКТС (120 годин). Для денної форми навчання: практичні заняття – 44 години, самостійна робота – 76 годин. Для заочної форми навчання: практичні заняття – 14 години, самостійна робота – 106 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 1-му семестрі (1–18 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	<p style="text-align: center;"><i>Основи професійного спілкування: законодавчий, нормативний та стильовий аспекти</i></p> <p>1.1. Поняття національної та літературної мови. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Мовна, мовленнєва, комунікативна компетенції. Мовні норми. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.</p> <p>1.2. Основи культури української мови. Мова й культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Комунікативна професіограма фахівця. Словники у професійному мовленні. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет.</p> <p>1.3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Функціональні стилї української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового й розмовного стилів. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності</p>
----------------	--

Тема 2.	<p style="text-align: center;"><i>Професійна комунікація</i></p> <p>2.1. Спілкування й комунікація. Функції спілкування. Види, типи й форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування.</p> <p>2.2. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Мовні засоби переконання. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати. Особливості усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.</p>
Тема 3.	<p style="text-align: center;"><i>Ділові папери як складова професійного дискурсу</i></p> <p>3.1. Класифікація документів. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.</p> <p>3.2. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування.</p>
Тема 4.	<p style="text-align: center;"><i>Наукова комунікація як складова фахової діяльності</i></p> <p>4.1. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Історія й сучасні проблеми української термінології. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузєва й вузькоспеціальна термінологія. Термінологія фаху. Способи творення термінів фаху. Нормування, кодифікація й стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.</p> <p>4.2. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Особливості наукового тексту й професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності. Науковий етикет фаху.</p> <p>4.3. Проблеми перекладу й редагування фахових наукових текстів. Суть і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань.</p>

Список рекомендованих джерел

1. Динікова, Л. Ш. Українська мова за професійним спрямуванням (для студентів технічних спеціальностей) : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 138 с.
2. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.
3. Методичні вказівки та завдання для підготовки до практичних робіт здобувачів з освітньої компоненти «Ділова українська мова». / Уклад.: Н.В.Сафонова, Н.М.Московчук. Одеса: ДУІТЗ (Електр. вид. <https://metod.suitt.edu.ua>), 2025. 86 с.
4. Український правопис / Нац. акад. наук України ; ред. Є. І. Мазніченко, В. Є. Македон, С. В. Шарабанова. – Київ : Наукова думка, 2019. – 390, [1] с.
5. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посібник. Київ : «Академвидав», 2010. 213 с.
6. Стахів М. Український комунікативний етикет : навч посібник. Київ : Знання, 2008. 248 с

Інформація про консультації

щопонеділка з 9:00 до 12:00 год., ауд. 201. (головний корпус)– доц. Московчук Н. М.
щоп'ятниці у вересні-грудні з 11⁰⁰ до 12⁰⁰ – доц. Рабецька Н. Л.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Н а р а х у в а н н я б а л і в	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань, лабораторних та контрольних робіт) та за результати заліку екзамену</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування занять: відвідування здобувачами навчальних занять є обов'язковим, запізнення на заняття на 15 хвилин і більше не допускається. При проведенні занять в онлайн режимі присутність здобувача зараховується у разі включення ним камери та/або мікрофона.

Умови зарахування пропущених занять: зарахування пропущених практичних/лабораторних занять здійснюється за умови виконання та захисту відповідних завдань. До екзамену допускаються здобувачі, які виконали практичні та лабораторні завдання. Здобувач, який не з'явився на екзамен або не був допущений на момент його проведення, має право повторно його пройти у визначений викладачем термін.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. У разі порушення здобувачем принципів академічної доброчесності робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно.

Інші вимоги: Загальна оцінка з дисципліни – максимум 100 балів. У випадку отримання менше 60 балів, здобувач обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.